

ընտանեկան հին լեզուէն, և գրաբար թա-
սերոս շատերուն նշանակութիւնը գիտէ (վասն
զի նաև իւր գաւառականին սեփականք են),
բայց ասկէ անդին՝ ոչինչ, շատ շատ յիսուն
տողի մէջ՝ մի կամ երկու պարզ և կարճ
խմաստ մը հասկերնայ, բայց ոչ աւելին, իայց
ամէն գրաբարագէտ կրնայ կշռադատել՝ որ
թատերոս և քանի մի ոճերոս գիտութիւնն
գրաբարը քիչ քիչ շատ հասկընաչոյս կարողու-
թեան չեն հասցրներ: Եւ որովհետև ձեր
խօսքերը եկեղեցական պաշտամանց լեզուն
և հասարակաց բառերը կ'ամփոփեն, հե-
տեաբար ես ալ կ'ըստինեմ որ վերոյիշեալ
փորձերը կատարելու եմ գլխաւորապէս առե-
տարանի (ամենապարզ գրաբարի), սաղմոսի,
ժամանագրոց և Հնգամատենին ու Եղիշէի
պատմագրութեան վրայ, և սեղ սեղ ալ նոյն
խիստ անոյշ և բնական զանգատիկ մը լսելու եմ
պարզամիտներէն՝ թէ « ինչո՞ւ արգելք ա-
զօթքները գրաբար կ'ըսէ տէրտէրը՝ որ բան
չիմացուիր. ախրը մեզի համար է ազօթքը,
բայց մենք կարողացու մարդիկ չենք որ հաս-
կրնանք ու միմիջարուինք »:

Ո՞վ. — Ահա յատկապէս այդ բանին
համար է որ ես կ'ըսեմ իրաւամբ՝ թէ
« հին լեզուի տառման հարկաւոր է ամենեւեմ
նաև կրօնական տեսակետիւ: Աստուածա-
շունչ զրոյց և որբազան պաշտամանի լեզուն
գրաբարն է, և այն պիտի մնայ՝ ցորչափ
բողոքականութիւնը չյաղթանակէ մեր հա-
մոզմանց և եկեղեցւոյ վրայ: Այդպէս է և
լատին լեզուն առ արևմտեայս, և հին յու-
նարէնն, ասորերէնն և այլն »: (անդ, 186,
Բ 46—54): — Դարձեալ, « մարդս Աստուծոյ
հետ խօսելու ժամանակ իւր ըսածները փո-
խանակ թուրքական կրկնելու, կամ հնդկե-
րէնի պէս լսելու ս. Գիլգը, զայնս հասկա-
նալն անօգնէս բան է, կամ անհրաժեշտ
չէ »: (անդ, 187, Ա 26—30):

Շարաշարեղի

ՄԱՅՐՆ ԻՄ

—

Ո՞վ իմ իւր կաթը կը ջամբեր
Միմ փորը էի, և զիս սեղմեր
Սըրտիմ վըրամ տղնագուրէր:
Մայրիմ իմ:

Ո՞վ կը շարժեր իմ որդոցիկ
Իւր մագնիսի երգով քաղցրիկ,
Ձերդ քոյմիմ մէջ երգէ թընծիկ:
Մայրիմ իմ:

Երբ կը փակուիմ իմիմ ալեր,
Ո՞վ կը մայի յերեսս ի վեր,
Կաթեցնելով սիրոյ շիթեր:
Մայրիմ իմ:

Եւ երբոր ես ըլլամ հարբուկ,
Ո՞վ զըրկէ իմ ծամրացած գլուխ,
Վրաս դուպլով սըրտովը բուխ:
Մայրիմ իմ:

Եւ ո՞վ տըլաւ իմ ամեմայմ
Խաղալիքներս և իմ գոգչամ,
Ո՞վ կըրթէ զիս ծումկերում վըրամ:
Մայրիմ իմ:

Քալած ատենս ելը կ'ընմամ, ո՞վ
Վազէ բըռնել ըսելով, « ֆ »,
Ճիշդ ցաւած տեղիմ համբուրելով:
Մայրիմ իմ:

Ո՞վ աղօթել կու տայ ին Աստուած,
Եւ պաշտել զիմ քոյր սրտամց
Իբրև իմիմ մեն բարեբարս:
Մայրիմ իմ:

Ի՞նչպէս կըրնամ ըլլալ առ քեզ
Ես ապեբարխտ, սըրբապիղծ Մ
Որ քու սիրով զիս պաշտպանես,
Մայրիմ իմ:

Ա՜հ, չեմ կըրնար իսկ մըտածել:
Իմ պարտքս է կեանքը պահպանել:

Ձոր հասնի տէրն իմքն երկարել,
Մայր իմ:

Երբ քո մագերիդ ցնորմը կամ,
Պիտի օգնեմ քու տկարութեամ,
Սփոխամք ըլլամ քու տըխրութեամ,
Մայր իմ:

Թէ ծամրամայ օր մը քո գլուխ,
Պիտի հըսկէ ծոցոյդ պըտտոյ,
Հեղյով արտօսըր սիրաբուխ,
Մայր իմ:

Աստուած լըմէ, աշխարհի տէրն
Որում սոսկամ ոլոտսմըքն,
Որ ես դարչիմ գքեզ սիրելէն,
Մայր իմ:

ՓՈԳՐԻՆ ԱՓՈԹԸ

Ղեռ մոր մեռած էր զաւակմին:
Գմացի զամոք տեսնել խեղճ հօր
Սեղմեցի ձեռքն արտասուագին,
Խմլպէս մայիլ երեսը սօր:

Եւ երբ կըրցայ մի քամի բառ
Հսել, միմը դէմքն ծածկէր մա,
«Մըխիթարել ըզքեզ չեմ գար,
Բայց քիչ մը սիրտ ըրէ, հսպա»:

Աստուծոյ զմաց հրեշտակն աղուոր:
— Այո, 'սաւ մա, բայց տըխուր բամ:
Հրեշտակն երէկ չէ առնի օր,
Խաղար խըմդար վարդի մըմամ:

Իսկ արդ. մըմեց խըղճալիմ հայր,
Ցուրտ է, ո՞հ, ցուրտ թաց հողին տակ:
Խոտը բուսմի արդէն հոմ վար...
Եւ է պարապ իւր աթոռակ:

ՀԻՒԱՆԴ ՄԱՅՐԸ

Մայրիկս հիւանդ է, կ'աղօթեմ,
Կ'աղօթեմ, ես իրեմ զաւակ:
Աստուած հըզօր, սփոփէ խըմդըքն,
Սփոփէ իմին մայր սիրումակ:

Ամբում աչաց տուր միմը քաղցրիկ,
Համզիստ՝ զոր մա ի զուր փըմտուէ:
Գէթ մի գլխեր՝ շերմը սաւորիկ
Թող մեղմամայ՝ որ զիմքն այրէ:

Կուգէի ես իսկ կըրել, ա՞հ,
Քամ տեսնել զլմքը որ տամշուի:
Թէ զիմք թըղկել կարէր իմ մա,
Ծօծարակամ կը սեռուէի:

Բայց ոչ, իմըն ալուպէս խօսիմ:
Ներէ, Աստուած, ի՞մ ժուպրհութեամ:
Ո՞հ, ողորմէ մամկութեամս իմ,
Գըթա մաւ մօրըս պըրամ:

Ազատէ, Տէր, մայրիկն է իմ
Որ զիս ծըմաւ, որ զիս սըմուց:
Երկրի վրայ զիմք միայն ումիմ,
Որ սէրը բմաւ չի պակսեցուց:

Դու որ սըրտիս խորը կարդաս,
Լըսէ սըրտամք աղաչանքիս:
Բայց թող քու կամքը ըլլայ, Աստուած,
Ջըլակ, չըլլայ բըմաւ իմինս:

Թարգմ. Հ. ԱՐՄԵՆ ԴԱՋԻԿԵԱՆ

